

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/83/2011
Identifikačné číslo spisu:	1009200518
Dátum vydania rozhodnutia:	11.09.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1009200518.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Krajská prokuratúra v Bratislave, Vajnorská č. 47, Bratislava, proti žalovanému: Katastrálny úrad v Bratislave, Správa katastra Senec, Hurbanova č. 21, Senec, za účasti: 1/ V., bytom T., právne zastúpený JUDr. Petrom Vačokom, advokátom v Bratislave, Vázovova č. 9/A, 2/ L., bytom T., 3/ Ing. D., bytom G., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. V-3397/08 zo dňa 3.6.2008, o odvolaní účastníka 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3S 61/09-136 zo dňa 29.3.2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 61/09-136 zo dňa 29.3.2011 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP zrušil rozhodnutie č. V-3397/08 zo dňa 3.6.2008, ktorým Správa katastra Senec povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX, k. ú. U. E., parc. č. XXXX/X, na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.5.2008 uzavretej medzi predávajúcimi - účastníkmi 1/ a 2/ a kupujúcim - účastníkom 3/. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi ani účastníkom konania ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že „napriek tomu, že v čase povolenia vkladu vlastníckeho práva na základe predmetnej kúpnej zmluvy existovali skutočnosti vylučujúce povolenie vkladu a napriek tomu na ne žalovaný neprihliadol a vklad do katastra nehnuteľností povolil v zrýchlennom konaní už dňa 3.6.2008 pod č. V-3397/08. Súd konštatuje, že konanie V. F. možno hodnotiť ako konanie smerujúce sa zbaveniu nadobudnutých nehnuteľností a k získaniu finančného prospechu a preto považoval takéto konania za konanie v rozpore s dobrými mravmi.“

Proti tomuto rozsudku podala zúčastnená osoba 1/ odvolanie žiadajúc rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobu zamietnuť. Krajskému súdu vytýkala nedostatočné odôvodnenie rozsudku, keď samotný názor

súdu bol zhrnutý len v 1 odseku, čím znemožnil účastníkovi konania riadne sa brániť. Zdôraznila, že takýto postup súdu je v rozpore s § 169 ods. 1 OSP, ale aj s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky vysloveným v náleze III. ÚS 119/03, v zmysle ktorého je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces aj právo účastníka na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Poukázal tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (Ruiz Torija c. Španielsko), v zmysle ktorej sa síce nevyžaduje, aby na každý, aj bezvýznamný argument strany bola daná odpoveď, no pokiaľ ide o argument rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve naň. Tvrdila, že súd neuviedol žiadnu skutočnosť, pre ktorú by správa katastra nemohla vklad povoliť a ani nevysvetlil, prečo je získanie finančného prospechu predávajúcim z predaja v podobe kúpnej ceny v rozpore s dobrými mravmi, keďže jedným z predpokladov kúpnej zmluvy je práve zaplatenie kúpnej ceny a to nemožno chápať ako rozpor s dobrými mravmi. Ďalej sa bránila tým, že aj osoba obvinená z trestného činu môže svoje nehnuteľnosti prevádzať a navyše trestné stíhanie nemôže mať žiaden vplyv na zákonnosť rozhodnutia žalovaného. Správne orgány nie sú ani povinné zisťovať, či orgán činný v trestnom konaní má v budúcnosti v úmysle vydať rozhodnutie v neprospech účastníka a čakať až na jeho vydanie. Namietala, že prokurátor môže podať žalobu len voči rozhodnutiu, ktorým sa nevyhovelo protestu, pričom v danom prípade súd zrušil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu.

K odvolaniu zúčastnenej osoby 1/ sa písomne vyjadrili žalobca aj žalovaný a navrhli rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Správa katastra poukázala na to, že dala podnet okresnej prokuratúre na podanie protestu proti preskúmanému rozhodnutiu o povolení vkladu, pretože po podaní návrhu na vklad neskúmala skutkové a právne okolnosti, ktoré bránili povoleniu vkladu. Na protest prokurátora uvedené rozhodnutie zrušila, no po podaní odvolania účastníkmi konania katastrálny úrad prvostupňové rozhodnutie o vyhovení protestu prokurátora zrušil a protestu nevyhovelo. Správa katastra zdôraznila, že právnym názorom odvolacieho orgánu je viazaná a preto vykonala zápis vlastníckeho práva v prospech kupujúceho.

Žalobca trval na tom, že v čase vydania preskúmaného rozhodnutia existovala taká skutočnosť (§ 31 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z.), pre ktorú správa katastra v rozpore so zákonom povolila vklad vlastníckeho práva. Tvrdil, že už 14.5.2008 a následne aj 21.8.2008 obdržala správa katastra od Úradu boja proti korupcii žiadosť o zaslanie okamžitej správy v prípade, ak zaregistruje akýkoľvek návrh V. F. na prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam na tretie osoby z dôvodu existencie podozrenia, že tento použil finančné prostriedky pochádzajúce z trestnej činnosti na nákup niektorých nehnuteľností a tie bude mať záujem predáť tretím osobám. K námietke zúčastnenej osoby 1/ o nedostatku aktívnej legitimácie uviedol, že právo prokurátora podať žalobu o preskúmanie správneho rozhodnutia vyplýva priamo z § 35 ods. 1 písm. b/ OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zmeniť tak, že žaloba sa zamietá

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vyplýva, že V. F. s manželkou L. F. podali dňa 30.5.2008 návrh na vklad vlastníckeho práva spolu so žiadosťou o urýchlené rozhodnutie do 15 dní, na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 26.5.2008 medzi nimi ako predávajúcimi a Ing. D. L. ako kupujúcim. Správa katastra návrhu vyhovel a vklad povolila pod č. V-3397/08 zo dňa 3.6.2008. Samotná správa katastra podala na Okresnej prokuratúre Pezinok dňa 9.6.2008 podnet na protest prokurátora proti svojmu rozhodnutiu. Po podaní protestu prokurátora č. Pd 125/08-4 správa katastra svoje rozhodnutie o povolení vkladu zrušila rozhodnutím č. V-3397/08 zo dňa 11.9.2008, ktoré napadol V. F. odvolaním. V odvolacom konaní Katastrálny úrad v Bratislave rozhodol dňa 9.2.2009 pod č. 18/09-BP tak, že prvostupňové rozhodnutie správy katastra zo dňa 11.9.2008 zmenil a protestu prokurátora č. Pd 125/08-4 zo dňa 11.8.2008 nevyhovelo.

Z dôvodu nevyhovenia protestu podal prokurátor dňa 8.4.2009 na krajskom súde žalobu podľa § 35 ods. 1 písm. b/ OSP, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia správy katastra č. V-3397/08 zo dňa 3.6.2008.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zrušení rozhodnutia správy katastra č. V-3397/08 zo dňa 3.6.2008, ktorým povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve zúčastnených osôb 1/ a 2/ na zúčastnenú osobu 3/ a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami účastníkov konania a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Osobitným prípadom je preskúmanie správneho rozhodnutia na základe žaloby prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b/ OSP, teda v prípadoch, keď správny orgán nevyhovel protestu prokurátora.

Protest prokurátora je právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy (§ 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov). Inštitút protestu prokurátora, ako jeden zo špecifických prostriedkov dozoru prokuratúry, slúži predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí orgánov verejnej správy - na odstraňovanie právnych pochybení, ktoré vznikli v príslušnom konaní. V rámci tohto dozoru prokuratúra uplatňuje svoju pôsobnosť vo vzťahu k orgánom verejnej správy tým, že podaním protestu prokurátora možno vyvolať preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu (ale nie priamo jeho zmenu alebo zrušenie).

Správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, má dve možnosti - buď protestu prokurátora vyhovie alebo mu nevyhovie, resp. mu vyhovie iba čiastočne.

V prvom prípade ide o špeciálny prípad autoremedúry, pri ktorom sa nevyžaduje súhlas účastníkov konania. Účastník konania má ale zákonné právo podať proti rozhodnutiu o proteste prokurátora riadny opravný prostriedok (§ 69 ods. 4 správneho poriadku) a v preskúmaacom konaní pred súdom je predmetom preskúmania len zákonnosť rozhodnutia o vyhovení protestu prokurátora a to z hľadiska, či protestu prokurátora malo alebo nemalo byť vyhovené. Súdom možno samozrejme preskúmať aj rozhodnutia vydané po tom, čo správny orgán protestu prokurátora vyhovel.

V druhom prípade (keď správny orgán protestu nevyhovel) sa účastníci nemôžu domáhať preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora podľa druhej hlavy piatej časti OSP, pretože takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím, ktorým sa zakladá, mení alebo zrušuje právo alebo povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ani sa priamo ich práv alebo právom chránených záujmov alebo povinností netýka. Zákon však v tomto prípade priznal prokurátorovi právo domáhať sa preskúmania zákonnosti pôvodného správneho rozhodnutia, teda toho, ktoré neúspešne napadol protestom, na základe prokurátorskej žaloby pred súdom (§ 35 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 250 ods. 6 a § 250b ods. 5 OSP).

Preto odvolací súd námietku zúčastnenej osoby 1/, že prokurátor mohol napadnúť len rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora, nepovažoval za dôvodnú.

Podľa § 250j ods. 2 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne mu orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby došiel k záveru, že

- a) rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- b) zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov,
- c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci,
- d) rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov,
- e) v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolací súd sa stotožnil námietkou odvolateľa o nedostatočnom odôvodnení jeho rozsudku. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa v danej veci neriadil vyššie citovanými zákonným ustanovením. Zúčastnená osoba 1/ vo vyjadrení k žalobe zo dňa 10.9.2010 tvrdila, že návrh na vklad bol správe katastra doručený 30.5.2008, no uznesenie Okresného súdu v Pezinku o zákaze nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami sa stalo vykonateľným až 6.6.2008 a uznesenie Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1Kv 17/08-31 o zaistení nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom na majetku obvineného V. F. bolo vydané až 6.6.2008, z čoho usudzoval, že k 3.6.2008 neexistovala zákonná prekážka, pre ktorú by účastník svoje vlastnícke právo nemohol previesť kúpnu zmluvou na iného.

Krajský súd však v odôvodnení len konštatoval existenciu prekážok pre povolenie vkladu bez akéhokoľvek ďalšieho odôvodnenia, dokonca bez toho, aby uviedol, ktoré konkrétne prekážky to boli. Zároveň konštatoval, že konanie V. F. možno hodnotiť ako konanie smerujúce k zbaveniu nadobudnutých nehnuteľností a k získaniu finančného prospechu, čo označil za konanie v rozpore s dobrými mravmi, avšak opäť bez akéhokoľvek zdôvodnenia a úvah, ktoré ho k tomuto záveru viedli. Z tohto hľadiska bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé.

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania bolo posúdenie, či rozhodnutie žalovaného č. V -3397/08 zo dňa 3.6.2008 bolo vydané v súlade so zákonom, pričom je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon v znení platnom v čase rozhodnutia), Správa katastra preskúma platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené.

Podľa § 31 ods. 2 pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne. Ak sú podmienky na vklad splnené len v časti návrhu a ak je to účelné, správa katastra môže rozhodnúť len o časti návrhu.

V konaní nebolo sporné, že v čase podania návrhu na vklad ako aj rozhodovania o ňom správa katastra mala k dispozícii žiadosť Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii - Stred Banská Bystrica o zaslanie okamžitej správy v prípade, ak zaregistruje akúkoľvek žiadosť alebo návrh na prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na tretie osoby, ktorých

vlastníkom je V. F., a to až do odvolania, ktorá bola žalovanému doručená 14. mája 2008. Takáto žiadosť síce mala v súlade s princípom riadneho fungovania verejnej správy („good governance“) vyvolať požadovanú reakciu osloveného orgánu štátnej správy (či sa tak napokon stalo zo spisu nevyplýva napriek rozporuplnému priznaniu správy katastra o nerešpektovaní povinnosti skúmať skutkové a právne okolnosti brániace povoleniu vkladu priznaniu v podaní podnetu na okresnú prokuratúru voči vlastnému rozhodnutiu), sama o sebe však nebola spôsobilá vyvolať účinky relevantnej prekážky brániacej povoleniu vkladu v zmysle § 31 ods. 1, 2 katastrálneho zákona akou mali byť neskôr vykonateľné resp. vydané uznesenie Okresného súdu v Pezinku z 28.5.2008 č. k. 6C 6/08-321 o nariadení predbežného opatrenia ako aj uznesenie Krajskej prokuratúry v Bratislave zo 6.6.2008 č. k. 1Kv 17/08-31.

Takéto účinky nemohlo vyvolať ani poukázanie na ustanovenie § 31 ods. 2 katastrálneho zákona, podľa ktorého správa katastra bola pri rozhodovaní povinná prihliadať aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, ktoré v odkaze pod čiarou (10b) príkladmo odkazuje na zákon o správe daní a poplatkov, na exekučný poriadok, občiansky súdny poriadok a zákon o konkurze a vyrovnaní, ktoré však v danom prípade dotknuté neboli, preto na toto ustanovenie v zmysle tvrdenia žalobcu nebolo možné prihliadnuť.

Z uvedených dôvodov preto nebolo možné vytýkať rozpor so zákonom právnemu názoru druhostupňovému správnomu orgánu, ku ktorému tento dospel vo svojom rozhodnutí č. 18/09-BP z 9.2.2009 (ktorým nevyhovel protestu prokurátora), že v čase rozhodovania o povolení vkladu vlastníckeho práva neexistovala skutková ani právna skutočnosť, ktorá by bránila v rozhodnutí povoliť vklad a na ktorú by bola správa katastra povinná prihliadať v zmysle ust. § 31 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona, preto rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva bolo vydané v súlade so zákonom.

Vzhľadom na to odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 220 OSP zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách celého konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. d/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie začalo na návrh prokurátora.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.